

DEN INTEGRERADE HAVSPOLITIKEN

Den integrerade havspolitikerna utgör ett helhetsperspektiv på all EU-politik med anknytning till havet. Med utgångspunkt i tanken att EU genom att samordna sin politik kan få större avkastning från oceaner och hav med mindre miljöpåverkan, omfattar den integrerade havspolitikerna så skilda områden som fiske och vattenbruk, sjöfart och hamnar, havsmiljö, havsforskning, havsbaserad energiproduktion, varvsindustri och havsrelaterade näringar, övervakning till sjöss, havs- och kustturism, sysselsättning, utveckling av kustregioner och yttre förbindelser avseende havsfrågor.

RÄTTSLIG GRUND

Ordförandeskapets slutsatser om havspolitik från Europeiska rådets möte i Bryssel av den 14 december 2007.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma fiskeripolitiken, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1954/2003 och (EG) nr 1224/2009 och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 2371/2002 och (EG) nr 639/2004 och rådets beslut 2004/585/EG.

I enlighet med denna förordning bör den gemensamma fiskeripolitiken genomföras på ett sätt som är förenligt med annan unionspolitik, framför allt havspolitikerna (skäl 17), och enligt artikel 34.1 e ska kommissionen utarbeta riktlinjer för att integrera vattenbruksverksamhet i den fysiska planeringen av hav, kuster och inland.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 508/2014 av den 15 maj 2014 om Europeiska havs- och fiskerifonden.

MILSTOLPAR

- Mars 2005: kommissionen lägger fram ett meddelande om en integrerad havspolitik för EU, där de planerade målen för en grönbok om framtiden för EU:s havspolitik anges.
- Oktober 2007: kommissionen lägger fram ett förslag till en integrerad havspolitik för EU, den så kallade blåboken ([COM\(2007\)0575](#)), med en tillhörande handlingsplan ([SEC\(2007\)1278](#)).
- December 2007: Europeiska rådet välkomnar den integrerade havspolitikerna och uppmanar kommissionen att rapportera om de framsteg som uppnåtts vid slutet av 2009.

- September 2010: kommissionen lägger fram sitt förslag till förordning om inrättande av ett program för fortsatt ekonomiskt stöd till den integrerade havspolitikerna för perioden 2011–2013 ([COM\(2010\)0494](#)).
- December 2011: parlamentet och Europeiska rådet antar ovannämnda förordning, som utgör den rättsliga grunden för den integrerade havspolitikerna.
- Den 8 oktober 2012: en agenda på det marina området och sjöfartsområdet för tillväxt och sysselsättning antas av EU:s ministrar för havspolitik och kommissionen.

MÅL

Den integrerade havspolitikerna är en ram vars syfte är att förenkla utvecklingen och samordningen av olika och ibland motstridiga havsbaserade verksamheter, i syfte att uppnå följande:

- Maximering av den hållbara användningen av oceaner och hav, för att möjliggöra tillväxt i havs- och kustregioner vad gäller följande:
  - Sjöfart: effektivisering av sjötransporterna inom Europa och säkerställande av deras långsiktiga konkurrenskraft genom inrättandet av ett europeiskt område för sjötransporter utan hinder och utarbetandet av en strategi för sjötransporter för perioden 2008–2018.
  - Hamnar: utfärdande av riktlinjer avseende tillämpningen av miljölagstiftning av relevans för hamnar och förslag till en ny hamnpolitik.
  - Varvsindustri: främjande av teknisk innovation och ett europeiskt nätverk av marina sektorsövergripande kluster.
  - Havsrelaterade arbeten: stärkande av yrkeskompetensen för att erbjuda bättre karriärmöjligheter i sektorn.
  - Miljö: minskning av miljöpåverkan och anpassning till klimatförändringarna i kustområden samt minskning av föroreningar och växthusgasutsläpp från fartyg.
  - Fiskeriförvaltning: stopp för utkast, destruktiva fiskemetoder (såsom bottentrålning i känsliga områden) och olagligt, orapporterat och oreglerat fiske samt främjande av miljövänligt vattenbruk.
- Uppbyggnad av en kunskaps- och innovationsbas för havspolitik genom följande:
  - En omfattande EU-strategi för havs- och sjöfartsforskning (ramdirektivet om en marin strategi (2008/56/EG)); det sjunde ramprogrammet för forskning bidrog till dess genomförande genom innovation till följd av forskning om ett integrerat synsätt på havsfrågor (2007–2013).
  - Gemensamma, övergripande uppmaningar och möjligheter till innovation i den blå ekonomin inom ramen för Horisont 2020, ramprogrammet för verksamhet inom området forskning, teknisk utveckling och demonstration (2014–2020).

- Stöd till forskning om klimatförändringarna och deras inverkan på havsbaserad verksamhet, havsmiljö, kustområden och öar.
- Ett europeiskt partnerskap för marin vetenskap, som syftar till att upprätta en dialog mellan forskarsamhället, industrin och beslutsfattarna.
- Förbättring av livskvaliteten i kustregionerna genom följande:
  - Uppmuntran till kust- och havsturism.
  - Uppförande av en databas om EU-finansiering för havsprojekt och kustregioner.
  - Inrättandet av en EU-strategi för förebyggande av katastrofer.
  - Utveckling av den potential som finns i EU:s yttersta randområden och på EU:s öar med avseende på havsrelaterade frågor.
- Främjande av EU:s ledarskap inom internationella havsfrågor genom följande:
  - Samarbete om havsfrågor inom ramen för utvidgningspolitiken, den europeiska grannskapspolitiken och den nordliga dimensionen, för att täcka havspolitiska frågor och förvaltning av gemensamma hav.
  - Planering av EU:s havspolitik på grundval av en strukturerad dialog med viktiga partner.
- Större synlighet för det maritima Europa genom följande:
  - Lansering av webbsidan *European Atlas of the Seas* för att belysa det gemensamma europeiska maritima kultur- och naturarvet.
  - Firande av Havets dag i Europa varje år den 20 maj.
- Upprättande av interna samordningsstrukturer för havsfrågor och fastställande av kustregionernas ansvarsområden och befogenheter.

RESULTAT

Ett antal specifika åtgärder har inletts, i enlighet med handlingsplanen för havspolitik:

- Ett meddelande från kommissionen om en europeisk strategi för havs- och sjöfartsforskning ([COM\(2008\)0534](#)), i vilket det föreslås konkreta åtgärder och mekanismer för att förbättra havs- och sjöfartsforskningen.
- Ett meddelande från kommissionen om havsbaserad vindkraft ([COM\(2008\)0768](#)) som kartlägger de utmaningar som måste hanteras för att man bättre ska kunna utnyttja Europas potential i fråga om havsbaserad vindkraft, och som betonar behovet av bättre industriella och tekniska lösningar, tillämpningen av EU:s miljölagstiftning på grundval av en realistisk bedömning av vindkraftsparkernas påverkan samt förbättrade elnät som möjliggör dels en balans mellan produktion och efterfrågan, dels överföring av energin till de områden där förbrukningen sker.
- Ett meddelande från kommissionen om strategiska mål och rekommendationer för EU:s sjöfartspolitik för att främja en säker, trygg och effektiv sjöfart ([COM\(2009\)0008](#)) samt ett meddelande och en handlingsplan för att inrätta ett

europiskt område för sjötransporter utan hinder ([COM\(2009\)0010](#)), som åtföljdes av ett förslag till direktiv om rapporteringsformaliteter för fartyg som ankommer till och/eller avgår från hamnar i gemenskapens medlemsstater ([COM\(2009\)0011](#)). Målet med dessa förslag är att minska byråkratin och underlätta för sjötransporter mellan hamnar i EU.

- En strategi för Östersjöområdet ([COM\(2009\)0248](#)), som är den första övergripande strategi som utarbetats på "makroregional nivå" och det första steget mot ett regionalt genomförande av den integrerade havspolitik. Strategin innehåller en förteckning över 80 flaggskeppsprojekt. Kommissionen har, helt i enlighet med strategin, antagit en EU-strategi för hållbar blå tillväxt i Östersjöregionen (SWD(2014)0167), som bygger på ett enhetligt förfaringsätt för innovation och ökad hållbarhet.
- Ett meddelande från kommissionen om en integrerad havspolitik för bättre förvaltning i Medelhavsområdet ([COM\(2009\)0466](#)), vars syfte är att komplettera de olika sektorsåtgärder som EU stöder i Medelhavsområdet.
- Ett meddelande från kommissionen om utveckling av den internationella dimensionen av den integrerade havspolitik ([COM\(2009\)0536](#)), som kompletterar tidigare regionala initiativ genom att undersöka hur den integrerade havspolitik borde utvidgas till internationella sammanhang och genom att planera för upprättandet av en EU-ram för en global strategi för havsfrågor, vilket skulle främja EU:s roll i internationella forum.
- Ett meddelande från kommissionen om kunskap i havsfrågor 2020 ([COM\(2010\)0461](#)), som syftar till att förbättra utnyttjandet av forskningsrön om Europas oceaner och hav genom en samordnad strategi för insamling och sammanställning av data.
- EU:s strategi för Svarta havet^[1], som syftar till att skapa ett område med fred, demokrati, välstånd och stabilitet samt ge EU energitrygghet.
- Ett meddelande från kommissionen om en marin strategi för Atlantområdet ([COM\(2011\)0782](#)), som syftar till att skapa sysselsättning och tillväxt i Atlantområdet genom att öka dess maritima potential. Ett atlantiskt forum identifierade prioriterade åtgärder genom en åtgärdsplan som antogs den 13 maj 2013, och som möjliggör ett strategiskt utnyttjande av EU:s strukturfonder för att stödja den havsrelaterade tillväxten under perioden 2014–2020.
- Ett meddelande från kommissionen om blå tillväxt ([COM\(2012\)0494](#)), som lanserade ett gemensamt initiativ med medlemsstater, regioner och alla relevanta intressenter för att utnyttja den blå ekonomins potential.
- Förordning (EU) nr 1052/2013 om inrättande av ett europeiskt gränsövervakningssystem (Eurosur) i syfte att upptäcka, förhindra och bekämpa gränsöverskridande brottslighet och säkerställa skydd för migranternas liv.
- Direktiv 2014/89/EU om upprättandet av en ram för havsplanering för att främja hållbar tillväxt i havsrelaterade ekonomier och användning av havsresurser, som

---

[1]EUT C 136 E, 11.5.2012, s. 81.

syftar till att säkerställa att god planering ligger till grund för alla havsbaserade verksamheter, i syfte att möjliggöra större samverkans effekter mellan olika havsrelaterade verksamheter.

- Ett meddelande från kommissionen om den gemensamma miljön för informationsutbyte (COM(2014)0451), som syftar till att göra sjöövervakningen mer ändamålsenlig och kostnadseffektiv genom att möjliggöra ett lämpligt, säkert och effektivt informationsutbyte mellan sektorer och över gränser i hela EU, däribland myndigheter med ansvar för kustbevakning, trafikövervakning, miljöövervakning, förebyggande av föroreningar, fiskeri, gränskontroll, skatteväsen och allmän brottsbekämpning samt örlogsflottor.
- Ett gemensamt meddelande om en integrerad EU-politik för Arktis (JOIN(2016)0021), som fokuserar på att främja internationellt samarbete för att hantera effekterna av klimatförändringarna och främja och bidra till en hållbar utveckling, särskilt i den europeiska delen av Arktis.
- Europeiska unionens strategi för den adriatisk-joniska regionen (COM(2014)0357), som tillhandahåller en ram för en sammanhållen makroregional strategi och en handlingsplan, för att hantera havsrelaterade utmaningar och möjligheter genom samarbete mellan de deltagande länderna.

EUROPAPARLAMENTETS ROLL

Det integrerade angreppssättet att sammanföra olika politikområden var politiskt banbrytande. I parlamentet hanteras havspolitiska frågor av en rad olika utskott, i kommissionen är GD Havsförfrågor och fiske organiserat på ett sätt som möjliggör en bättre tematisk samordning, och i rådet är det rådet för allmänna frågor och yttre förbindelser som ansvarar för den integrerade havspolitiken. Parlamentet tog ett första steg mot bättre samverkan genom att inrätta den tvärpolitiska gruppen för hav, floder, öar och kustområden, som leds av Gesine Meissner (ALDE) och omfattar mer än 80 parlamentsledamöter från sex olika politiska grupper och 19 medlemsstater som arbetar tillsammans horisontellt och över partigränserna.

I den arbetsgrupp som inrättades för att utarbeta ett betänkande om kommissionens grönbok om den integrerade havspolitiken ingick utskottet för transport och turism, utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet och fiskerikutskottet (de två sistnämnda som associerade utskott för yttranden) samt utskottet för industrifrågor, forskning och energi och utskottet för regional utveckling (för yttranden). I en första resolution av den 12 juli 2007 om unionens framtida havspolitik: En europeisk vision för oceanerna och haven^[2], betonades

- klimatförändringarna, som utgör den största utmaningen för havspolitiken och som ska hanteras genom minskade gasutsläpp från fartyg, en bedömning av möjligheten att genomföra handel med utsläppsrätter för sjöfarten och främjande av förnybar energi,

---

[2]EUT C 175 E, 10.7.2008, s. 531.

- förbättrad europeisk sjöfart med bättre europeiska fartyg genom en minskning av de luftförorenande utsläppen tillsammans med en förbättring av sjösäkerheten och sociallagstiftningen för arbetstagare,
- förbättrad europeisk kustpolitik, inbegripet bättre europeiska hamnar, genom användning av sammanhållningspolitiska instrument,
- hållbar kustturism, på grundval av den avgörande roll som miljön spelar för sektorns överlevnad,
- hållbar havsmiljö, på grundval av tanken att havsmiljön absolut måste bevaras och, i många fall, återställas,
- en integrerad fiskeripolitik som ett sätt att skydda småskaliga fiskeriintressen och få ett slut på problemen med bifångster och utkast samt att erkänna vattenbrukets växande socioekonomiska betydelse,
- havsrelaterad forskning, energi, teknik och innovation för att tillhandahålla ett lämpligt svar på hållbarhetsutmaningen, med lämpligt finansiellt stöd från EU och medlemsstaterna, och genom upprättandet av ett europeiskt konsortium för marin vetenskap och sammanställningen av kunskaper,
- en gemensam havspolitik i syfte att skapa ett gemensamt europeiskt havsområde som ska bidra till integrationen av den inre marknaden för sjötransporter och tjänster inom EU.

Parlamentets resolution av den 20 maj 2008 om en integrerad havspolitik för Europeiska unionen^[3], som svar på kommissionens meddelande i frågan, bygger på ett betänkande från utskottet för transport och turism med yttranden från fiskeriutskottet och utskottet för regional utveckling.

Parlamentet har utarbetat ett betänkande om kommissionens meddelanden från oktober 2009 om den integrerade havspolitiken, ([COM\(2009\)0466](#), [COM\(2009\)0536](#), [COM\(2009\)0538](#) och [COM\(2009\)0540](#)). Utskottet för transport och turism var ansvarigt för detta betänkande och fiskeriutskottet utarbetade ett yttrande enligt förfarandet med associerade utskott (artikel 50 i Europaparlamentets arbetsordning). I en resolution av den 21 oktober 2010 om en integrerad havspolitik – utvärdering av gjorda framsteg och nya utmaningar^[4] – bekräftas parlamentets i grunden positiva bedömning av den integrerade havspolitiken.

På rekommendation av utskottet för transport och turism, som var ansvarigt utskott för betänkandet, antog parlamentet den 24 november 2011 sin ståndpunkt om ett program för att stödja den fortsatta utvecklingen av en integrerad havspolitik ([2010/0257\(COD\)](#)).

Betänkandet, som efter att det antagits av rådet omvandlades till förordning (EU) nr 1255/2011, har till dags dato fungerat som ram för den integrerade havspolitiken.

Den 2 juli 2013 antog parlamentet en resolution om blå tillväxt^[5], där man välkomnar kommissionens meddelande om blå tillväxt, som framhåller havsekonomin potential att skapa en smart och hållbar tillväxt för alla och generera arbetstillfällen. Denna

[3]EUT C 279 E, 19.11.2009, s. 30.

[4]EUT C 70 E, 8.3.2012, s. 70.

[5]EUT C 75, 26.2.2016, s. 24.

resolution strävar efter att sätta fart på och stödja den integrerade havspolitik, samtidigt som man betonar att strategin för blå tillväxt, som en del av den integrerade havspolitik, kommer att främja utvecklingen av synergier och samordnade strategier och således generera ett europeiskt mervärde.

I omröstningen den 16 april 2014 om förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) gav parlamentet sitt stöd till att 5 procent av de totala budgetmedlen för EHFF för perioden 2014–2020 ska anslås till den integrerade havspolitik, vilket motsvarar en fyrdubbel ökning för den integrerade havspolitik.

Den 16 januari 2018 antog Europaparlamentet också en resolution om internationell världshavsförvaltning: en agenda för havens framtid i samband med målen för hållbar utveckling till 2030^[6]. Förvaltningen avser all mänsklig havs- och sjöfartsverksamhet, både traditionell och ny, inklusive fiske.

Den 27 mars 2019 antog parlamentet en ståndpunkt vid första behandlingen inför antagandet av Europaparlamentets och rådets direktiv om minskning av vissa plastprodukters inverkan på miljön^[7]. Inom ramen för upprättandet av en cirkulär ekonomi framhålls det att användare av fiskeredskap som innehåller plast måste överväga återanvändbara alternativ och återanvändningssystem.

Den 4 april 2019 antog parlamentet en ståndpunkt vid första behandlingen inför antagandet av Europaparlamentets och rådets direktiv om minimikrav på utbildning för sjöfolk^[8]. Syftet är att förbättra sjösäkerheten och förebygga föroreningar till havs genom att ta fram maritim utbildning och certifiering i enlighet med internationella regler och den tekniska utvecklingen.

Carmen-Paz Martí
05/2019

---

[6]EUT C 458, 19.12.2018, s. 9.

[7]P8_TA(2019)0305.

[8]P8_TA(2019)0354.

